

**Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)
Internationale Kommission zum Schutz der Elbe (IKSE)**

**Naléhavá ekologická opatření
k ochraně a zlepšení biotopních struktur Labe**

L A B E

E L B E

**Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL)
Internationale Kommission zum Schutz der Elbe (IKSE)**

**Naléhavá ekologická opatření
k ochraně a zlepšení biotopních struktur Labe**

Magdeburk dne 24. 8. 1993

Obsah

	Strana
1. Úvod	2
2. Zásady postupu	3
3. Naléhavá ekologická opatření	4
3.1 Obecná opatření	4
3.2 Ochranná doporučení	4
3.3 Návrhy na zlepšení v ochránářsky cenných územích	9
4. Zvláštní doporučení	16
4.1 Rybí přechody	16
4.2 Výstavba vodních děl na českém úseku Labe	17
5. Resumé	17

Seznam příloh

Příloha 1	Významné prvky údolních niv Labe v Sasku-Anhaltsku
Příloha 2	Opatření s doporučením pro ochranu (mapa)
Příloha 3	Návrhy na zlepšení v ochránářsky cenných oblastech (mapa)

1. Úvod

Labe a jeho údolní nivy mají s ohledem na svou strukturu vůči porovnatelným evropským tokům četné úseky velmi blízké přírodnímu stavu. Poskytují jedinečný životní prostor pro velké množství vymírajících a početně ohrožených živočišných a rostlinných druhů. Kromě toho má Labe a jeho říční nivy, jakožto rekreační, klidová a průchozí oblast, nadregionální význam pro četné druhy ptactva.

Doposud je na labských nivách v České republice (ČR) zřízeno 36 a v Německu 135 chráněných krajinných oblastí. Pro ilustraci znázorňuje příloha 1 hustotu chráněných území podél Labe v Sasku-Anhaltsku. Kromě toho je na labských nivách mnoho dalších ekologicky cenných a ochrannářsky hodnotných území.

V oblasti kolem Dessau až po ústí řeky Sály (Saale) se nacházejí největší souvislé lužní lesy ve střední Evropě (biosférická rezervace Střední Labe).

Tato krajina podél Labe od pramene až po ústí do Severního moře je jedinečná; proto musí být zachována a pomocí vhodných ekologických opatření ještě vylepšena.

V rámci vypracování "Ekologické studie k ochraně a utváření vodních struktur a břehových zón Labe" Mezinárodní komisi pro ochranu Labe provedly národní pracovní skupiny v ČR a v Německu rozsáhlá šetření o ekomorfologickém stavu Labe. Na jejich základě byly vypracovány v současnosti projednávané návrhy opatření, z nichž některé byly v souhrnu zařazeny do tohoto dokumentu jako naléhavá opatření. Tím chce Mezinárodní komise pro ochranu Labe zdůraznit nutnost urychlených rozhodnutí a rychlého jednání, aby bylo možno pomocí vhodných opatření zabezpečit ty úseky, které jsou z důvodu rozmanitých uživatelských zájmů nejvíce ohroženy.

Všechna naléhavá opatření se nyní týkají pouze oblasti podél Labe. Zařazení přítoků bude provedeno v pozdějším období.

2. Zásady postupu

Z důvodu ochrany přirozených struktur byl proveden následující výběr priorit:

- K ochraně jsou doporučovány oblasti,
  - * u nichž lze očekávat příznivý vývoj krajiny,
  - * které obsahují ohrožené krajinářské prvky nebo životní druhy a
  - * přirozené ekomorfologické struktury.
- V zákonem stanovených chráněných územích je třeba přísně dbát na dodržování ochranných ustanovení, což platí především také při realizaci opatření údržby.
- Mělo by dojít k realizaci snah na zvýšení kategorie ochrany stávajících chráněných území.

Ke zlepšení chráněných, resp. ochranně cenných území jsou navrhována tato opatření:

Hydroekologická opatření:

- opětné otevření oddělených ramen Labe (slepá ramena), zpravidla z dolní části ramene
- utváření výhonových polí, případně zvýšení jejich průtočnosti
- vybagrování polí koncentračních hrází, resp. výhonových polí za účelem vytvoření klidových zón, navazujících na hlavní tok
- vytváření a utváření zátočin (ramen) - pokud lze doporučit z hlediska ochrany druhů a biotopů - resp. obnovení zasypaných slepých ramen
- zákaz vypouštění odpadních vod do slepých ramen
- odstranění divokých skládek odpadů

Ekologická opatření v oblasti břehových zón a labských niv:

- vysazování lužních dřevin, resp. pokosových rostlin
- přezkoumání lesních porostů z hlediska vhodnosti pro danou lokalitu
- přirozené utváření břehů
- zabezpečení břehů proti vstupu dobytka a okusu
- ekologicky únosná údržba vod
- ekologicky únosné obhospodařování labských niv

3. Naléhavá ekologická opatření

Na základě četných terénních prohlídek a pochůzek při zapojení místních úřadů v ČR a v SRN byla vypracována následující doporučení:

3.1. Obecná opatření

Prostřednictvím příslušných úřadů by měly být ve větší míře vypracovávány programy k realizaci následujících opatření pro území labských niv:

- vymezení dalších chráněných území
- zastavit používání hnojiv a pesticidů v oblasti niv
- extenzivní obhospodařování luk a pastvin na údolních nivách s ekologicky únosným stavem dobytka
- zamezení přístupu dobytka do břehových zón Labe
- oplocení ochrannými cennými biotopy (malé vodní toky, povodňové žláby, skupinové porosty dřevin, suché biotopy a staré stromy) na ochranu proti pasoucímu se dobytku
- zákaz orby na lukách a pastvinách na přilehlých územích a postupná přeměna obdělávané půdy na těchto územích opět na louky a pastviny
- přezkoumání možností retence vody v odvodňovacích příkopech na přilehlých územích z důvodu zamezení rychlého odvodňování údolních niv při povodních
- omezit zavážení výhonových polí vybragovanou zeminou na nevyhnutelné případy a na ty oblasti, kde nedojde k ekologickým škodám.
- odstranění divokých skládek a ostatních starých skládek v oblasti údolních niv

Tato opatření je třeba provádět v souladu s právními ustanoveními smluvních stran a po odsouhlasení s příslušnými úřady.

Včasné informování ekologických svazů může zvýšit přijatelnost plánovaných opatření.

3.2. Ochranná doporučení

Zde se zpravidla jedná o ochranu cenných biotopů před nevhodnými zásahy.

Nejdůležitější ochranná doporučení podél Labe jsou shrnuta v tabulce 1. Rozdělení podle lokalit je znázorněno v příloze 2.

Tabulka 1: Lokality doporučené na okamžitou ochranu v České republice a v Německu

Česká republika:

Říční km / počet opatření	Břeh I / p	Označení lokality (km od-do)	Struktury biotopů hlavní prvky	Druh opatření	Poznámka
56/1	p	Lovosice (56 - 58)	vegetací (včetně dřevin) porostlé podélné koncentrační stavby se šterkopískovými náplavy	ochrana cenných biotopů	přírozená revitalizace technicky upravených břehových zón
81/1	p	Bažantnice - Roudnice n.L. (81 - 84)	zbytek původně lužního lesa, pod vlivem změny vodního režimu, rekreačního tlaku a lesního hospodářství	zajistit ochranu	
113/1	I, p	Obříství (113,5 - 117)	slepá ramena obklopená lužním lesem (Ulmeto Quercetum) s mokřadními společenstvy a vý- skytem vzácných druhů rostlin	stanovit způsob ochrany a hospodaření	
124/1	p	Kozly (124 - 126)	zbytky polabských slatinných luk s výskytem vzácné květeny	zajistit ochranu mokřadních lokalit, nedopustit jejich další devastaci	narušeno rekultivací
127/2	I	Vojetška (127 - 129)	mokřadní vegetace a hodnotné porosty podél Mráteckého potoka, výskyt chráněných druhů rostlin a živočichů	upravit hospodaření v údolní nivě, zajistit faktickou ochranu hodnotného území	narušeno zemědělstvím
161/1	I	Sadská (161 - 162)	ekologicky hodnotné slepé rameno s mokřad- ními společenstvy a výskytem vzácných a chráněných druhů a organismů	zajištění ochrany slepého ramene, včetně mokřadů a genofundu	část ramene zničena skládkou, zbývající část ohrožena zavážením
176/1	I, p	Polabský luh (176 - 187)	rozsáhlý komplex lužních lesů	ochrana celého komplexu lužních lesů jako celku, včet- ně zajištění péče o reliktní a periodické vodní plochy, které jsou po změně podmínek vlivem regulace Labe ohroženy sukcesí	doposud chráněna jen dílčí území, další území jsou k ochraně navrhována
245/2	I, p	Ústí Loučné - Opatovický jez (245 - 263)	polopřirozený charakter toku s hodnotnými břehovými zónami	zajistit ochranu celkového charakteru toku a stanovit způsob hospodaření	
301/2	I, p	Žíreč (301 - 309)	polopřirozený charakter řeky se zachovalou, jen částečně stabilizovanou meandrující trasou a údolní nivou s lužními porosty a rozptýlenou zelení	zachování a ochrana hodnotných břehových zón a charakteru údolní nivy řeky, ochrana před zornováním pozemků v inundaci	
323/2	I, p	úsek Debrné - Vrchlabí (323 - 349)	poměrně zachovalý přirozený charakter horního toku Labe	ochrana geomorfologického charakteru řeky a břeho- vých porostů, ochrana povodí před negativními vlivy hospodaření, včetně skládování odpadů	

Labe nad Pardubicemi - km 245/2 (ČR)
Polopřirozený charakter toku s hodnotnými břehovými zónami

Labe u Lovosic - km 56/1 (ČR)
Vegetací (včetně dřevin) porostlé podélné koncentrační stavby
se štěrkopískovými náplavy

Spolková republika Německo:

Říční km / počet opatření	Břeh l / p	Označení lokality (km od-do)	Struktury biotopů hlavní prvky	Druh opatření	Poznámka
145/1	p	Staré Labe Kathewitz	cenné slepé rameno (četné biotopy podle § 20c Spolkového zákona na ochranu přírody - BNatG)	zachování struktur	plánuje se zřízení přírodní rezervace
476/1	p	katastr Wustrow	starý rybník na vzdušné straně hráze	ochrana při opravách hráze	trdliště obojživelníků, hodnotný biotop, bohatý výskyt makrofytů (cenná vodní vegetace)
477/1	p	Böser Ort	systém slepých ramen, deponie vytěžených splavenin, výhonová pole	zachovat, neprovádět žádné změny, co nejvíce zachovat starou strukturu výhonových polí	ornitologicky hodnotné území (místo odpočinku tažných ptáků), biotop pro rozmnožování obojživelníků
495/1	p	Kietz - Unbesandten (495 - 497)	splaveninové plochy, výhonová pole, slepé rameno	zachovat	ornitologicky hodnotné území
499/1	p	Besandten	starý rybník	přísná ochrana	hodnotný biotop, velký výskyt škeblí (Anodonta cygnea)
632/1	l	Mühlenberger Loch	oblast mělčin	zachování mělčin	od r. 1982 ustaveno jako chráněná krajinná oblast

Böser Ort - km 477/1 (SRN - Braniborsko)
Systém slepých ramen se splaveninami, a výhonovými poli
Nesmí se neprovádět žádné změny; je nutno co nejvíce zachovat starou strukturu výhonových polí. Jedná se o ornitologicky cenné území (místo odpočinku tažných ptáků), biotop pro rozmnožování obojživelníků.

Bývalý rybník Besandten - km 499/1 (SRN - Braniborsko)
Hodnotný biotop, velký výskyt rybníčných škeblí.
Nutnost přísné ochrany.

Údolní niva na středním Labi (SRN - Sasko-Anhaltsko)
Zemědělské plochy v záplavové oblasti Labe,
které je nutno přeměnit zpět na pastviny.

3.3. Návrhy na zlepšení v ochranářsky cenných územích

Do návrhů na zlepšení jsou zahrnuty lokality, u nichž se pomocí nenáročných stavebně technických opatření dosáhne výrazného zlepšení dotyčné biotopní struktury.

Nejdůležitější návrhy na zlepšení v ČR a Německu jsou shrnuty v tabulce 2. Rozdělení podle lokalit je znázorněno v příloze 3.

Tabulka 2: "Návrhy na zlepšení" v České republice a v Německu

Česká republika:

Říční km / počet opatření	Břeh I / p	Označení lokality	Struktury biotopů hlavní prvky	Druh opatření	Odhad nákladů (tis. Kčs)	Poznámka
55/1	I, p	Malé Žernoseky - ústí Vltavy (66 - 109)	zemědělsky intenzivně využívané území, pravidelná orba až na břehovou hranu	změna obhospodařování zaplavovaných pozemků - vytvoření ochranného pásma podél Labe v podobě lučních a travních ploch doplněných o rozptýlenou zeleň	15 000	
76/2	I, p	úsek Libotenice - Roudnice nad Labem I (79 - 80) p (76 - 82)	geomorfologicky a ekologicky hodnotný úsek řeky s ostrovy, kvalitními břehovými zónami a břehovými porosty			
94/1	p	Štětí (94 - 97)	biotopy vytvářené koncentračními hrázemi u ekologicky hodnotného břehu	revitalizační úprava a zachování průtočnosti vodních ploch za koncentračními hrázemi	50	
103/1	I, p	ostrovy Dolní Beřkovic (103 - 105)	ostrovy s vyvinutými porosty dřevin	stanovit způsob hospodaření v porostech, úprava břehových zón ostrovů v místech s ekologicky nevhodným opevněním	10	

Říční km / počet opatření	Břeh I / p	Označení lokality	Struktury biotopů hlavní prvky	Druh opatření	Odhad nákladů (tis. Kčs)	Poznámka
134/2	p	Borek (134 - 139)	vodní plochy (opuštěné pískovny) s vodní a mokřadní květenou, významná druhová lokality obojživelníků	zamezit dalšímu zavážení stavebním odpadem, revitalizovat, stanovit způsob využívání	535	1. etapa
193/2	I, p	Veletov (193,5 - 204)	rozsáhlejší ekologicky hodnotné území se za- chovanými zbytky původních a polokulturních společenstev	zajistit ochranu území, postupně revitalizovat poškozenou strukturu území	2 900	Znehodnocení krajinného rázu výstavbou teplovodu z Chvaletic (přerušeni výstavby)
210/2	I, p	Chvaletice - Pardubice (210 - 235)	úsek Labe připravovaný pro splavnění, vážné narušení regulací toku, údolní niva se zbytky odstavených ramen	ochrana odstavených ramen před zavážením, revitalizace porušené zóny	20 250	
264/2	I	Hradec Králové - Třebeš (264 - 267) H. Králové - Věkoše (272 - 274)	ekologicky hodnotná slepá ramena, zaústění melioračního odpadu zaústění městské kanalizace z nefunkční čistírny odpadních vod	urychlená dostavba čistírny odpadních vod, převedení odpadních vod do ČOV, vyčištění a revitalizace ramen	200 200	Čistírna odpadních vod není zahrnuta v nákladech
359/1	I, p	úsek Spindlerův Mlýn - ústí Medvědího potoka (359,5 - 364)	hrozený úsek bystřinného charakteru v horské oblasti	přehodnocení plánované rekonstrukce stávající úpravy toku se zohledněním ekologických přístupů	3 550	

Borek - km 134/2 (ČR)
Vodní plochy (opuštěné pískovny) s vodní a mokřadní květenou;
významná druhotná lokalita obojživelníků

Štětí - km 94/1 (ČR)
Biotopy vytvářené koncentračními hrázemi u ekologicky hodnotného břehu

Spolková republika Německo:

Říční km / počet opatření	Břeh I / P	Označení lokality	Struktury biotopů hlavní prvky	Druh opatření	Odhad nákladů (tis. DM)	Poznámka
102/1	I	břeh Labe Gohlis - Leutewitz (102,4 - 104,5)	úzká údolní niva s měkkými dřevinami a perio- dicky naplňovanými strouhami, vynikající mozaika biotopů	úprava břehu (vývoření zátok a obnovení zarostlých tůňek)	160	mimořádně druhově bohaté území, návrh na zřízení přírodní rezervace
377/1	P	bývalý přívaz Bucher Fahrweg (Kietznick) - ústí Starého Labe (377,9-383,9)	údolní niva s měkkými dřevinami, loukami a pastvinami, čerstvě zoranou půdou (54 ha), stojatá voda s typickými a ohroženými rostlinnými druhy (Utricularia), rozsáhlé rákosové porosty	vybagrování tůňek, přeměna na pastvinu, plánovitě vybagrování struh, Staré Labe a vzdutí u výpusti, osazování rostlinami, zabezpečení ochrany území údolní nivy severně od přírodní rezervace "Bucher Brack" jako chráněného území	200	přírodní rezervace, stěhování plactva, útočiště a trdiště ryb
377/2	I	bývalý přívaz Bucher Fahrweg - ústí Bölsdorfer Haken (377,9 - 385,0)	rozsáhlá údolní niva s měkkými dřevinami, velký počet starých dubů, napojené odstavené rameno (Bölsdorfer Haken), rozsáhlé rákosí, tůňky a zátočiny	bagrování, možnost vzdutí na výpusti ze záto- činy Bölsdorfer Haken, plánovitě osazování rostlinami, zabezpečení ochrany území mezi přírodními rezervacemi "Scheldorfer See" a "Bölsdorfer Haken" jako chráněného území	200	přírodní rezervace, stěhování plactva, útočiště a trdiště ryb
511/1	I	katastr Landsatz (511,7 - 512,9)	slepé rameno s plovoucí travou, pastvina, výskyt lekninů, v přilehlé tůni výskyt Nymphoides peltata (1990)	vyklizení, resp. prohloubení a rozšíření stávajícího postranního příkopu	110	refugium a vhodné území pro potěr akvatických společenstev, ochrannýský hodnotné území
512/1	P	říční ostrov Wehninger Werder (512,0 - 514,5)	3 přírodní zátočiny, z toho jedna (v délce 1 km) s jezovým uzávěrem a jedna s přilehlým náplavovým polem	zachovat jez, ale provozovat podle ekolo- gických hledisek, vybagrovat náplavovou plochu, eventuelně namísto plánovaného odvozu pudy na říčním ostrůvku Wilkensdorfer Werder (515/1) použít na stavbu ochranné hráze	200	přírodní rezervace (plánuje se zřízení absolutní rezervace)
518/1	P	říční ostrov Strachauer Werder (518,0 - 523,0)	silně strukturovaná území, slepá ramena, zátočiny, řídký travnatý porost, vlhké pastviny, zbytky údolní nivy s tvrdými dřevinami	šetná sanace výhonových polí od říční strany, omlazení údolní nivy s porostem tvrdých dřevin, přezkoumat napojení odstaveného ramene (zachovával četné otevírané břehové struktury), extenzivnější využití pastviny	100	přírodní rezervace (plánuje se zřízení zčásti absolutní rezervace)

Říční km / Počet opatření	Břeh I / p	Označení lokality	Struktury biotopů hlavní prvky	Druh opatření	Odhad nákladů (tis. DM)	Poznámka
548/1	I	obec Bleckede, katastr Blecke- de-město (548,3-549,6)	komplex výhonových polí a zbytkové vodní plochy v zaplavených výhonových polích, louky, pastviny, vrbový porost	výhony spojit průpichem a zabudovat trubní propusti - pokud není zásadně omezen jejich hydraulický efekt, rozšířit stávající, avšak nefunkční výhonové propusti a uložit je hlouběji, odstranit naplaveniny	220	ochrannýsky hodnotné území
611/2	I	Schweensand/ Funfhausen (611 - 614) (Sudereibe)	obnovení území, ležícího před ochrannými hrázemi (ca. 20 ha)	vývoření systému koryt mezi písčinami, ovliv- ňovaných přílivem a odlivem, s amfibiálními rybníky a tůňkami, zabezpečení ochrany území jako přírodní rezervace	140	rozšíření a upevnění přírodní rezervace Heuckenlock, ležící na druhé straně břehu
651/1	p	Twienflether Sand (651 - 653)	území, ležící před ochrannými hrázemi s vel- kým množstvím koryt v písčinách a v mořských poldrech, četné druhy ptactva	výjmutí hrázových splavů a napojení koryt mezi písčinami na Labe (obtoky), obnovení vlivu přílivu a odlivu, plánovitě extenzivní pastevectví	1 700	přírodní rezervace
688/1	p	St. Margare- then (688 - 691)	území, ležící před ochrannými hrázemi se dvěma rozsáhlými systémy koryt mezi písčinami (oblast brakické vody)	propojení systému písčinových koryt se dvěma rybníky, v důsledku toho dojde k obtekání a k útlumu zanášení bahnem	170	mělo by být chráněným územím

Dolní Beřkovice - km 103/1 (ČR)
Ostrovy s vyvinutými porosty dřevin

St. Margarethen - km 688/1 (SRN - Šlesvicko-Holštýnsko)
Území, ležící před ochrannými hrázemi,
se západním korytem mezi písčinami (střední část) při odlivu za nízkého stavu vody

4. Zvláštní doporučení

Předpokladem pro existenci samoregulujících společenstev je mimo jiné i průchodnost toku, která je přerušena říčními stavbami (např. jezy, stupně, některé skluzy, povodňové uzávěry).

Ryby a živočichové, tvořící potravu ryb, mají ve svém životním cyklu nároky na různé biotopy a potřebují k zachování druhu možnost migrovat po délce toku.

4.1 Rybí přechody

Jez Geesthacht v Německu (říční km 585,9) je rozhraním mezi úsekem Labe bez vlivu přílivu a odlivu a úsekem, ovlivňovaným přílivem a odlivem. Tento jez už na dolním toku silně omezuje možnost volného průchodu akvatickým organismům, a v důsledku toho nemůže velká část ryb, táhnoucích proti proudu, jako např. mihule mořská, losos, pstruh mořský, koruška, mník, úhoř a platýz, dříve i jiné druhy ryb, dosáhnout biotopů nezbytně nutných pro jejich životní cyklus, které leží až na horním toku, např. v nových spolkových zemích a v ČR. Navzdory postavenému rybímu přechodu a rybí propusti nedošlo k výraznému zlepšení současné špatné ekologické situace, vzniklé výstavbou tohoto jezu; oba stávající rybí přechody vykazují závažné konstrukční nedostatky. Mezi experty převládá shodný názor, že tato zařízení nemohou plnit dnešní požadavky na rybí přechody, a z tohoto důvodu je naléhavě nutná jejich přestavba.

V poměru k šíři toku na tomto úseku by ke zmírnění negativních ekologických dopadů jezu Geesthacht byly zapotřebí dobře fungující rybí přechody u obou břehů. Proto také ministři ze spolkových zemí, ležících kolem Labe, vyslovili u příležitosti konference konané dne 27. května 1988 v Hamburku svou podporu výstavbě další, velkoryse dimenzované rybí propusti na severním břehu. Z hlediska hydroekologie Labe mají tato opatření absolutně prioritní charakter.

Kdyby mohly akvatické organismy tuto první bariéru na dolním toku překonat, měly by pak možnost volného průchodu až na území ČR.

Na českém Labi je první překážkou v migraci ryb nefunkční rybí přechod na stupni Střekov. Některá další zdymadla (24) a jezy proti proudu mají sice vybudovány rybí přechody, ty jsou ale v současné době mimo provoz. Z tohoto důvodu je nezbytné tyto stávající rybí přechody uvést do provozu a postupně dobudovat chybějící.

V celé říční síti Labe je vhodné postupně vybírat vzorové úseky k migraci akvatických organismů. Tyto úseky by v budoucnu měly být propojeny v rámci celého povodí Labe.

4.2 Výstavba vodních děl na českém úseku Labe

V úseku Labe mezi Ústím nad Labem a státní hranicí je plánována výstavba dvou nových vodních děl Dolní Žleb a Malé Březno. Vzhledem k tomu, že vzdutí těchto stupňů zasahuje do ekologicky mimořádně cenných lokalit (antecedentní údolí s unikátním azonálním společenstvím submontánních bučin, kamenité a štěrkové náplavy v korytě se specifickou vegetací, včetně ohroženého druhu drobnokvět poříční - *Corrigiola litoralis*, zimoviště ptáků), je třeba urychleně dokončit komplexní studii uvedených vodních děl a jejich ekologických dopadů.

5. Resumé

Při respektování ekologických zásad a vazby mezi jakostí vody, množstvím vody a vodními strukturami, resp. morfologií údolních niv se na dlouhých úsecích podél Labe naskytá jedinečná šance pro zachování a zlepšení krajiny blízké přirozenému stavu.

Navrhovaná naléhavá ekologická opatření jsou prvním krokem tímto směrem. Ve zpracovávané "Ekologické studii k ochraně a utváření vodních struktur a břehových zón Labe" budou navržena další opatření, která by se měla postupně realizovat. Do další fáze zpracování budou zahrnuty i přítoky Labe.

Celkový přehled navrhovaných naléhavých opatření podél Labe znázorňuje následující tabulka 3:

Tabulka 3: Návrhy na zachování a zlepšení hydromorfologických struktur na Labi od pramene po ústí do Severního moře

Země	Návrhy naléhavých opatření		
	Ochranná doporučení	Návrhy na zlepšení	Náklady (tis. DM/Kčs)
Sasko	1	1	160
Sasko-Anhaltsko	-	2	400
Braniborsko	4	-	---
Mecklenbursko-Přední Pomořany	-	2	300
Dolní Sasko	-	2	330
Hamburk	1	1	140
Šlesvicko-Holštýnsko	-	2	1 870
Spolková republika Německo	6	10	3 200
Česká republika	10	9	42 770
Celkem	16	19	

Pro realizaci naléhavých ekologických opatření jsou navrhovány tyto postupy:

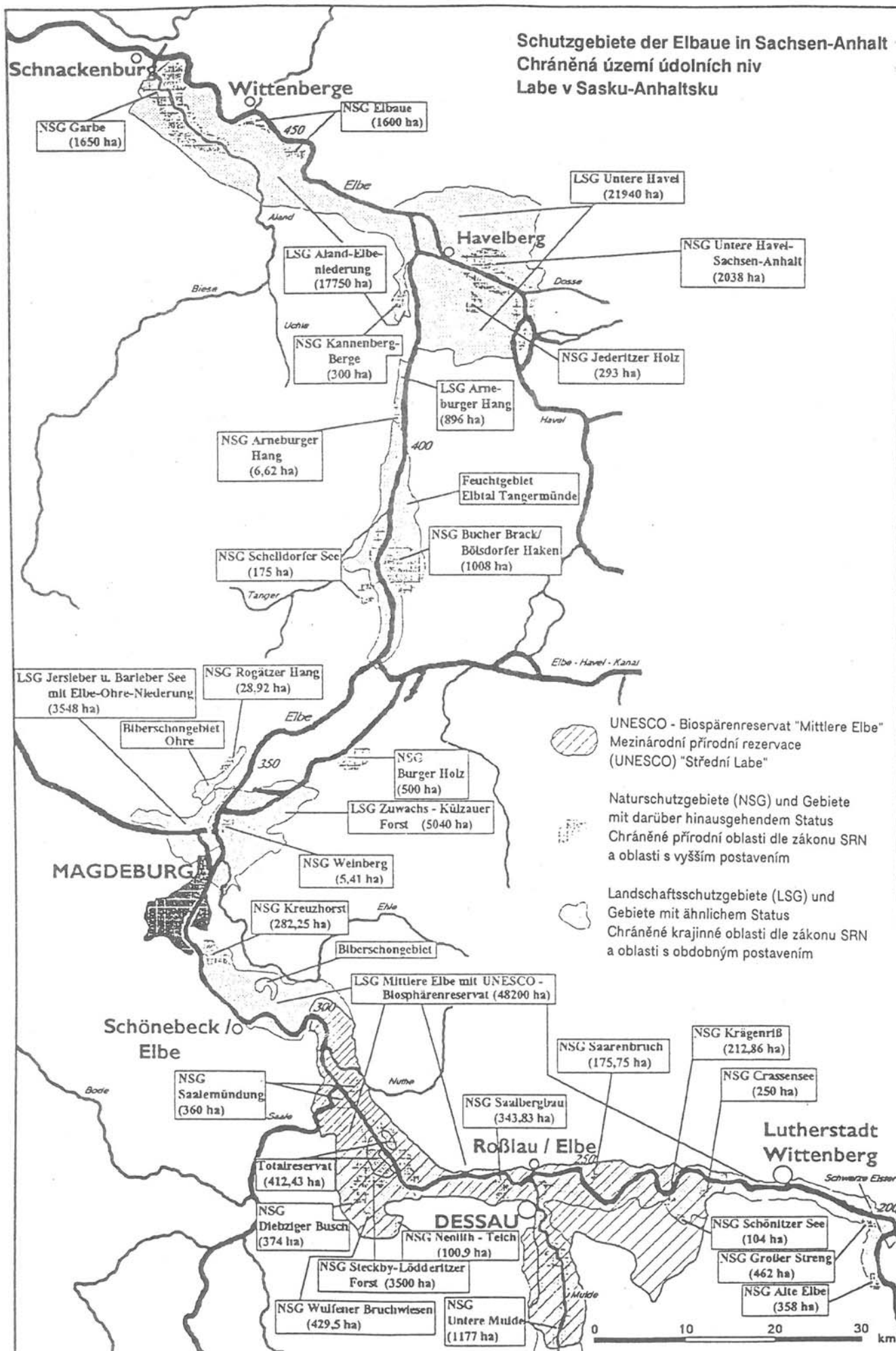
- 5.1. Příslušné úřady a správy jednotlivých spolkových zemí v Německu a v ČR by měly ihned začít s realizací návrhů ochranných doporučení a návrhů na zlepšení.
- 5.2. Prostřednictvím příslušných úřadů a správ by měly být bezodkladně vypracovány patřičné programy pro realizaci opatření, uvedených v bodu 3.1.
- 5.3. Vytvoření předpokladů pro vybudování účinných rybích vzestupných i sestupných přechodů pro tah ryb proti a po proudu na jezu Geesthacht by se mělo co nejrychleji uskutečnit v těsné spolupráci spolkových i zemských odborných institucí. Hrazení nákladů za projekt se musí v závěru přezkoumat z hlediska právního a finančního, přičemž by měla být přezkoumána i možnost pomoci z podpůrných programů ES.

V ČR je nezbytné připravit urychleně návrh na postupné úpravy na horním toku Labe tak, aby byla umožněna migrace ryb, s perspektivou rozšiřování těchto opatření po celém povodí Labe.

- 5.4. V ČR je naléhavě nutné zpracovat a vyhodnotit komplexní ekologickou studii o ekologických dopadech plánovaných vodních děl na Labi v úseku Ústí nad Labem - státní hranice.
- 5.5. Pracovní skupina "Ochrana a utváření vodních struktur a břehových zón" podporuje a podněcuje návrhy, aby byly vzájemně propojeny četné prokázané chráněné oblasti na Labi formou souvislého systému chráněných území.

Například se navrhuje rozšíření stávající biosférické rezervace Střední Labe na úsek od hranice mezi spolkovými zeměmi Sasko a Sasko-Anhaltsko nad obcí Pretsch (km 179,9) až po Lauenburg (km 569,0); další zřizování chráněných území by mělo následovat.

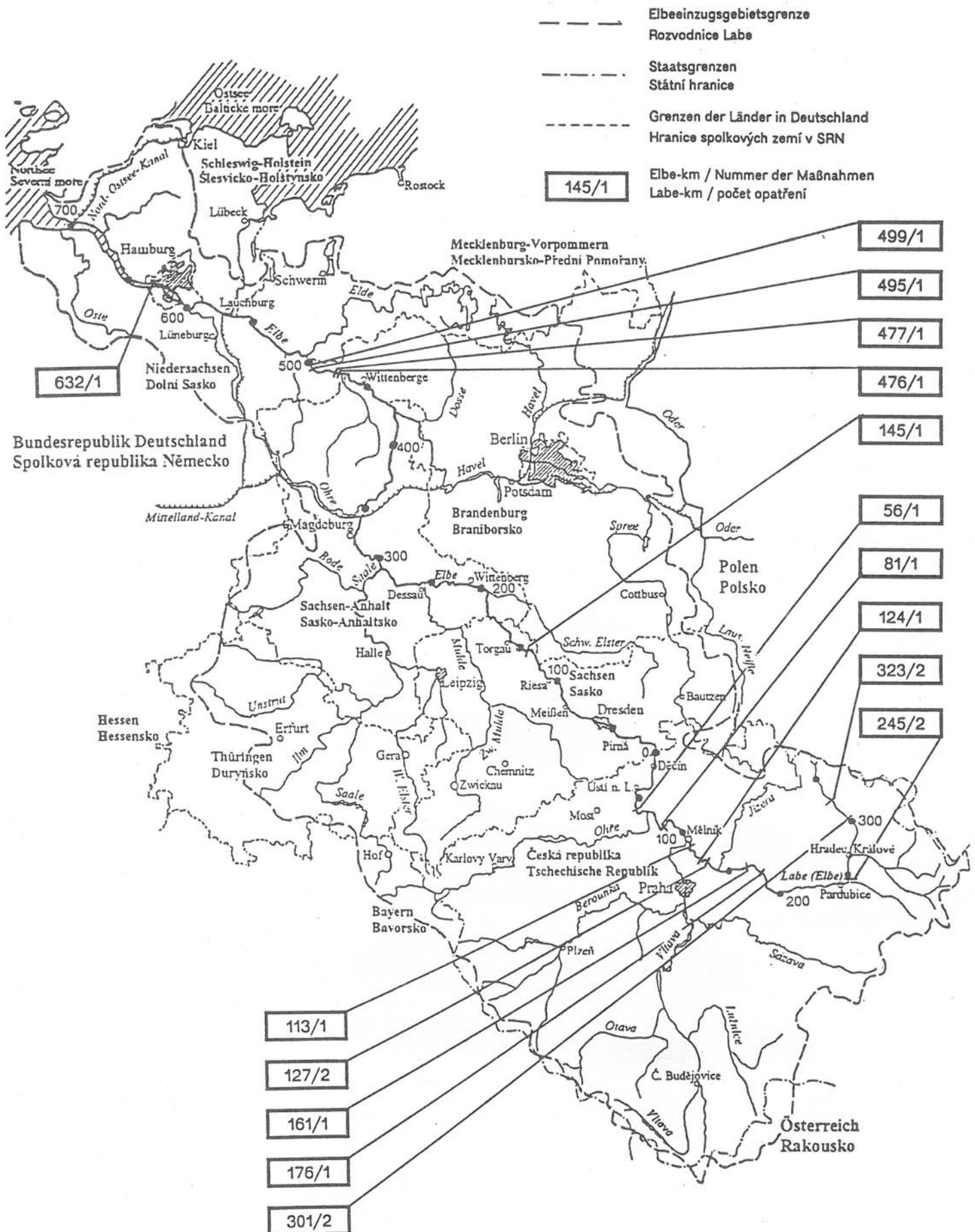

Maßnahmen mit Schutzeempfehlungen
Opatření s doporučením pro ochranu

Verbesserungsvorschläge in schutzwürdigen Gebieten Návrhy na zlepšení v ochranných cenných oblastech

